

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DTK-8.054.101.2023
Warszawa, 17 stycznia 2024

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na oświadczenie nr 22 złożone przez Senatora Piotra Woźniaka na 3. Posiedzeniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 13 grudnia 2023 r., w sprawie braku bezpośredniego połączenia kolejowego na trasie Nysa – Wrocław, przedstawiam następujące informacje.

Zasady organizacji i funkcjonowania regularnego przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym realizowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w transporcie kolejowym, w tym zasady jego finansowania, określa ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2023 r. poz.2778), zwana dalej „ustawą”.

Mając na uwadze konstytucyjne zasady współdziałania władz, potwierdzające niezależność jednostek samorządu terytorialnego wobec administracji rządowej w treści ustawy dokonano podziału odpowiedzialności związanej z kolejowym zbiorowym transportem publicznym. Zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego, zwanego dalej „organizatorem”, w zakresie określonym w art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy, powierzone zostały województwu. Zatem organizacja rynku transportu publicznego na terenie województwa oraz oferta przewozowa w tym zakresie wynikają z autonomicznych decyzji organizatora – marszałka województwa. Określanie potrzeb przewozowych i organizowanie przetargów w celu ich zaspokojenia na terenie województwa stanowią wyłączną kompetencję województwa.

Natomiast ustawa nie zawiera przepisów, które mogłyby stanowić dla ministra właściwego do spraw transportu podstawę do ingerencji w decyzje organizatora kolejowego transportu publicznego. W przypadku usług świadczonych przez POLREGIO S.A. organizatorem właściwym jest marszałek albo marszałkowie właściwi dla zasięgu realizowanych przez operatora przewozów pasażerskich.

Decyzje dotyczące zasad ustalania wielkości oferty przewozowej są podejmowane przez samorządy województw samodzielnie i suwerennie. Samorządy określają sieć linii komunikacyjnych na podstawie analizy wielkości zapotrzebowania na usługi przewozowe oraz ilości własnych środków finansowych, jakie mogą przeznaczyć na finansowanie tych usług i decydują o wielkości przewozów wykonywanych w ujęciu rocznym, tygodniowym i dobowym. Zgodnie z zasadą samorządności i pomocniczości organizacja rynku regionalnego transportu publicznego oraz oferta przewozowa w tym zakresie wynikają z autonomicznych decyzji organizatora transportu publicznego.

Połączenia kolejowe Nysa – Wrocław realizowane w rocznym rozkładzie jazdy pociągów edycji 2022/23 były uruchamiane przez przewoźnika Polregio S.A. Decyzja o ich likwidacji w RRJ 2023/24 została podjęta wyłącznie przez organizatora połączeń kolejowych realizowanych na przedmiotowej linii, tj. Marszałka Województwa Opolskiego.

Ponadto należy zaznaczyć, że nowy roczny rozkład jazdy edycji 2023/24 został już zarządzony i wdrożony z dniem 10 grudnia 2023 r., więc nie ma możliwości jego zmiany.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisami ustawy wojewódzkie przewozy pasażerskie obejmują również przewóz do stacji w województwie sąsiednim, położonej nie dalej niż 30 km od granicy województwa. Powyższe zmiany wprowadzone w 2020 roku przez ministra właściwego ds. transportu było odpowiedzią na szereg postulatów, zwłaszcza lokalnych społeczności. W ten sposób organizator wojewódzkich przewozów pasażerskich otrzymał dodatkowe możliwości w zakresie definiowania usług objętych umową o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Na tej podstawie organizatorem niniejszego połączenia może być również Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Ponadto ww. zmiana ustawy bezterminowo przyznała województwom wsparcie udzielane przez Ministra ze środków Funduszu Kolejowego na finansowanie lub współfinansowanie przez województwa zadań w zakresie zakupu, modernizacji oraz napraw pojazdów kolejowych przeznaczonych do przewozów pasażerskich wykonywanych na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków Funduszu Kolejowego jest zapewnienia organizowania przez województwa wojewódzkich przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym, w szczególności zapewniających połączenia komunikacyjne między sąsiednimi województwami. Wsparcie ze środków Funduszu Kolejowego ma stanowić zachętę dla województw do organizowania atrakcyjnej oferty wojewódzkich przewozów pasażerskich do punktu zatrzymania na terenie sąsiedniego województwa.

Należy podkreślić, że województwo pozostaje organizatorem wojewódzkich przewozów pasażerskich. Co więcej, na podstawie art. 70 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 203 poz. 1966) zadanie to stanowi zadanie własne jednostki samorządu terytorialnego, co prawnie ogranicza wpływ administracji rządowej na sposób jego realizacji.

Proszę o przyjęcie przedstawionego stanowiska.

Łączę wyrazy szacunku

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Piotr Malepszak

Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/